

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/274/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2212211536
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2212211536.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45 535 108, zastúpeného spoločnosťou: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanej: W. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. K., B. XXX/XX, o zaplatenie 248,95 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 27.03.2013, č.k. 12C/141/2012-30, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie súd s poukazom na § 43 ods. 1, § 42 ods. 1 a 4 zákona č. 610/2003 Z.z., § 53a ods. 1, § 524 ods. 1 a 2, § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 115a ods. 2, § 200ea ods. 1, § 156 ods. 3, § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. odôvodnil tým, že v predmetnej veci si žalobca uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, žalobe ale nebolo možné vyhovieť. V danom prípade súd k zamietnutému nároku na zmluvnú pokutu iba odkázal na rozsudok tamojšieho súdu č. k. 12C/34/2012 - 45 zo dňa 09.01.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 08.03.2013 (vo veci toho istého žalobcu proti inému žalovanému spotrebiteľovi), ktorým dojednanie právneho predchodcu žalobcu so spotrebiteľmi o zmluvnej pokute vo formulárovej zmluve určil za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo žalobcovi právo na plnenie a žalovanému povinnosť plniť, preto súd žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. s tým, že žalovaná ako úspešný účastník v spore má nárok na náhradu trov konania, avšak žiadne trovy si neuplatnila.

Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že vyhovie návrhu v celom rozsahu a žalovanú zaviazal i na zaplatenie náhrady trov odvolacieho konania. Odvolanie odôvodnil použitím odvolacích dôvodov v zmysle § 205 ods. 2 písm. b), c), d) a f) O.s.p.. Odvolateľ poukázal na to, že zamietnutie žaloby súd neodôvodnil žiadnym konkrétnym argumentom, neuviedol, v čom spočíva nerovnováha práv a povinností zmluvných strán. Zmluvná pokuta v danom prípade zabezpečovala zvýhodnenú cenu poskytnutého mobilného telefónu, tiež benefit v prípade záväzku užívania služieb počas 24 mesiacov. Odvolateľ namietal, že bolo porušené jeho právo na riadne odôvodnenie rozsudku, ktorý považoval pre nedostatok argumentov za arbitrárny. Odvolateľ poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/31/2012-157, podľa ktorého nie je ani v spotrebiteľských zmluvách vylúčená možnosť dojednania zmluvnej pokuty. Motiváciou zákazníkov pre uzatvorenie zmluvy o pripojení s dobou viazanosti 24 mesiacov bolo práve poskytnutie plnenia vo forme mobilného telefónu vo zvýhodnenej cene ako i zvýhodnené volania či ceny mesačných programov, ktorých hodnota musela byť zabezpečená zmluvnou pokutou pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti. Zmluvná pokuta plnila funkciu satisfakčnú (reparačnú), účelom bolo naplnenie jej funkcie ako paušalizovanej náhrady škody. Neplnením záväzku viazanosti na strane žalovaného vzniká na strane žalobcu škoda v sume rozdielu medzi plnou cenou mobilného telefónu a jeho akciovou cenou a

zároveň aj v sume poskytnutých iných výhod a benefitov. Zmluvná pokuta plní aj funkciu preventívnu, hrozbou majetkovej ujmy núti dlžníka, aby sa včas a riadne pripravil na splnenie zmluvnej povinnosti. Formu zmluvy, ktorú používal žalobca, nemožno bezvýhradne považovať za štandardnú typovú zmluvu, ktorá žalovanému neumožňuje ovplyvniť jej obsah, práve naopak, z Dodatku zmluvy o pripojení vyplýva možnosť individuálne s každým účastníkom dojednať program poskytovaných služieb, dĺžku doby viazanosti, poskytnutie mobilného telefónu v akciovej cene, zmluvnú pokutu. Žalovaný ovplyvnil obsah zmluvnej pokuty výberom poskytovanej služby, doby viazanosti, druhu mobilného telefónu. Pokiaľ súd v odôvodnení svojho rozsudku poukázal na iný rozsudok, v ktorom už boli vyhlásené zmluvné podmienky za neprijateľné, odvolateľ poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Co/325/2012-59, podľa ktorého aj v takomto prípade musia byť závery tohto iného rozsudku uvedené v odôvodnení, ktoré musí obsahovať úvahy, ktoré viedli súd k záveru, že sa jedná o identický prípad. Odôvodnenie napadnutého rozsudku je preto nedostatočné, odvolateľovi sa tým odňala možnosť konať pred súdom. Žalobca riadne špecifikoval porušenie povinnosti žalovaného, a to neuhradenie ceny za poskytnuté služby, čím splnil svoju povinnosť tvrdenia. Rovnako bolo splnené aj jeho dôkazné bremeno, a to predložením zmluvy o pripojení a faktúry. Žalovaný sa mohol brániť tým, že uplatnenú sumu zaplatil, čo však neurobil. Neexistencia neplnenia si povinnosti majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje. Nie je možné sankcionovať žalobcu za nepreukázanie nesporných skutočností. Zo strany súdu tak došlo k procesnému znevýhodneniu žalobcu. Čo sa týka neplatnosti dojednania zmluvnej pokuty, poukázal na dôvody rozhodnutia Krajského súdu v Prešove č.k. 9Co/31/2012-157, povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu je daná bez ohľadu na to, či porušením povinnosti vznikla veriteľovi škoda. Právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vzniká aj v prípade, že spotrebiteľ poruší svoju povinnosť aj za posledný mesiac doby viazanosti. Primeranosť zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve sa skúma z hľadiska uhradzovacej a sankčnej funkcie. Súd môže dojednanie v spotrebiteľskej zmluve označiť za neprijateľné len vtedy, keď výška zmluvnej pokuty neprímerane presahuje plnenie, ktoré spotrebiteľ na základ zmluvy dostal, alebo by bol dostal, keby nedošlo k zániku zmluvy. Ak je zmluvná pokuta primeraná v čase uzavretia zmluvy, nemôže neskoršie porušenie zmluvnej povinnosti postihované zmluvnou pokutou spôsobiť neplatnosť dohody o zmluvnej pokute bez ohľadu na to, v ktorom časovom okamihu po uzavretí zmluvy k tomu došlo. Ak výška dojednanej zmluvnej pokuty v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy je primeraná výške zabezpečenej sumy, nie sú splnené podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. k) a ods. 5 OZ.

Žalovaná odvolací návrh nepodala, k odvolaniu žalobcu sa nevyjadрила.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Z obsahu spisu bolo zistené, že právny predchodca žalobcu (T-Mobile Slovensko, a. s., Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO 35 705 019) a žalovaná uzavreli dňa 26.06.2008 zmluvu o pripojení evidovaných (podľa udania žalobcu v žalobe) pod č. 1.91399207 s dodatkom. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o pripojení sa stali Všeobecné podmienky poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb a Cenník služieb spoločnosti.

V dodatku k zmluve o pripojení uzavretého toho istého dňa účastníci upravili podmienky kúpy koncového telekomunikačného zariadenia. Žalovanej bol na základe zmluvy predaný mobilný telefón Nokia 3110 black za kúpnu cenu po uplatnení zľavy z jej spotrebiteľskej ceny vo výške 1,- Sk, s dohodnutou zmluvnou pokutou vo výške 7.500,- Sk. V bode 4 dodatku zmluvné strany dohodli, že v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 Dodatku vo výške 7.500,- Sk.

V zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z ust. § 157 ods. 2 O.s.p. vyplýva, že odôvodnenie rozhodnutia má obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti samotného výroku rozsudku. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Účelom odôvodnenia rozhodnutia predovšetkým je preukázať správnosť rozhodnutia a jeho odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia, t.j. musí byť preskúmateľné.

Spravodlivým prejednaním veci je súdne konanie, ktoré rešpektuje všetky procesné zásady a princípy, ktoré tvoria súčasť štruktúry základných ľudských práv a slobôd. Podľa Nálezu Ústavného súdu SR I. ÚS 26/94 obsah práva na súdnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva na súdnu ochranu alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom je potom porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba potom rozumieť závažný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny je potom aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Vyjadruje to aj znenie vyššie citovaného ust. § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Odvolačný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na odôvodnenie uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Cdo 148/2011, poukazujúc na čl. 6 ods. 1 Dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a §157 ods. 1 O.s.p., m. m. I. ÚS 243/07), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany

zákonosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p.; obdobne napr. IV. ÚS 1/02, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07). Za arbitrárny, resp. nie dostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok všeobecného súdu aj vtedy, keď popri jednoznačnom právnom závere dospeje bez akéhokoľvek vysvetlenia či zdôvodnenia aj k protichodnému právnomu záveru. Rovnako treba kvalifikovať aj situáciu, keď všeobecný súd svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/05 z 28. februára 2006).

Porovnajúc odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia prvostupňového súdu s vyššie uvedenými kritériami, je zrejmé, že prvostupňový súd sa nimi dôsledne neriadil, keď svoje rozhodnutie s poukazom na vyššie uvedené, zo všetkých relevantných hľadísk právne ani vecne neodôvodnil. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia obmedzil len na odkaz na iné svoje právoplatné rozhodnutie v obdobnej veci, bez toho, že by uviedol odôvodnenie, na základe ktorého dospel k záveru o neprijateľnosti a neplatnosti predmetnej zmluvnej podmienky o zmluvnej pokute.

V dôsledku vyššie uvedeného, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa s použitím ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., keďže takýmto postupom súdu sa odňala účastníkom možnosť konať pred súdom, zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou prvostupňového súdu v ďalšom konaní bude, zodpovedať všetky rozhodujúce právne otázky, v prípade potreby doplniť dokazovanie, jeho výsledky riadne vyhodnotiť, vysporiadať sa so všetkými relevantnými argumentmi účastníkov konania a vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodniť.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd aj o náhrade trov konania, vrátane tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.